

VÄRT ATT VETA OM VÄTGAS

220621

AGENDA

Vad är vätgas?

Hur används vätgas?

Systemlösningar:

- Energi, industri, transporter

Hur vi jobbar med vätgas

Vägen framåt

Vätgas är en energibärare

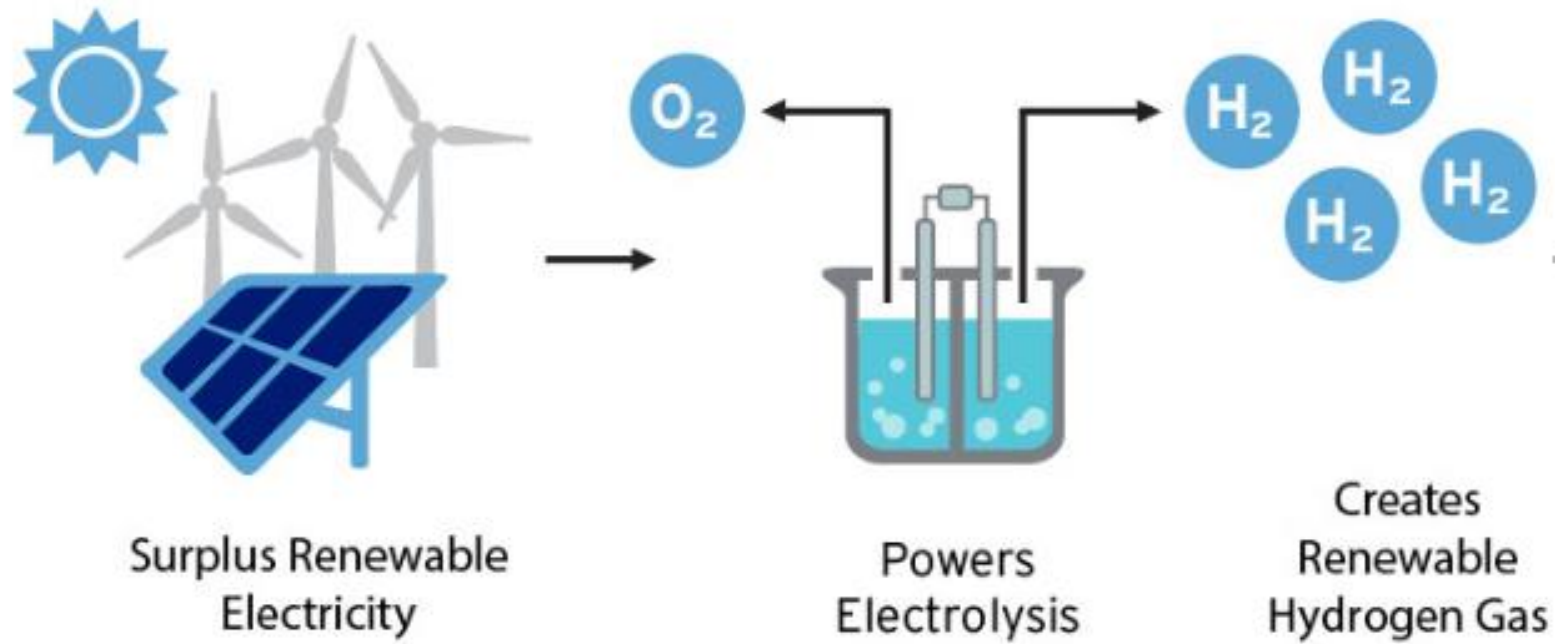
Väldigt lättflyktigt

VAD ÄR VÄT GAS

Det vanligaste och lättaste grundämnet

Ingen lukt, färg eller smak

Vätgas har högt
energiinnehåll per
viktenhet

TILLVERKNING AV GRÖN VÄTGAS

VARFÖR PRATAR VI OM VÄTGAS? |

VÄTGAS OCH HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING

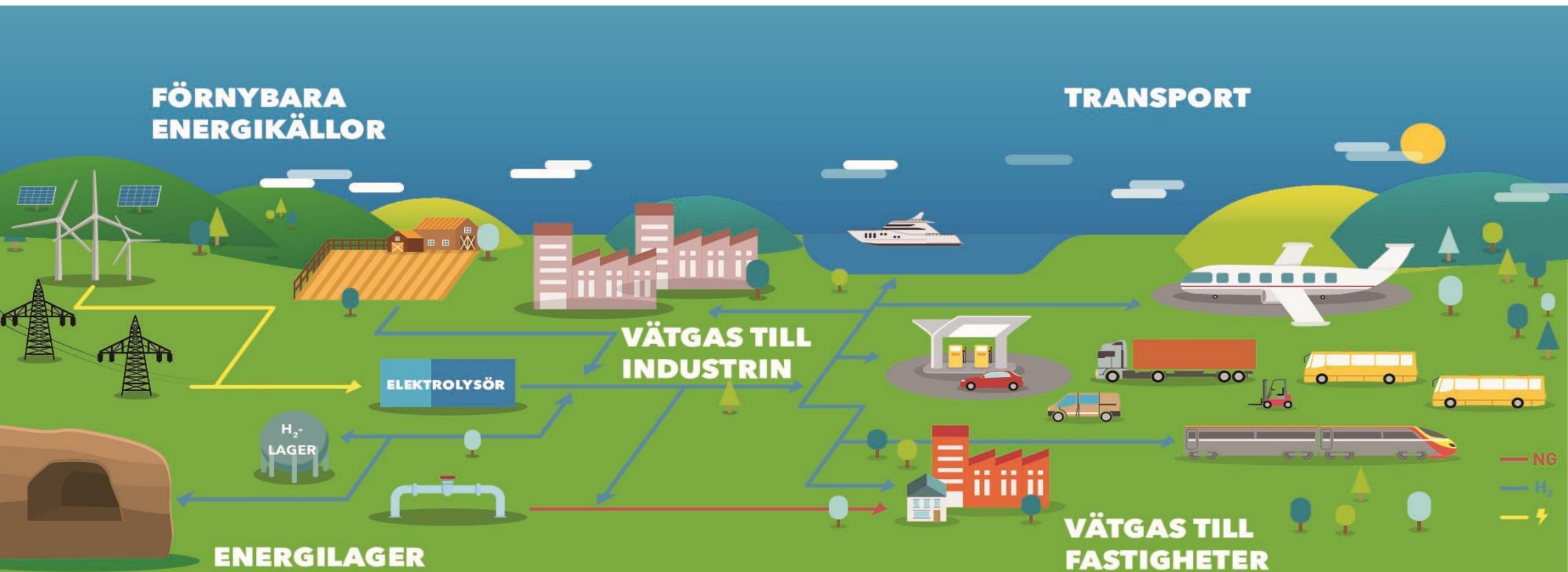

HUR ANVÄNDS VÄTGAS?

Vätgasen i samhället

VÄTGAS OCH SEKTORKOPPLINGAR

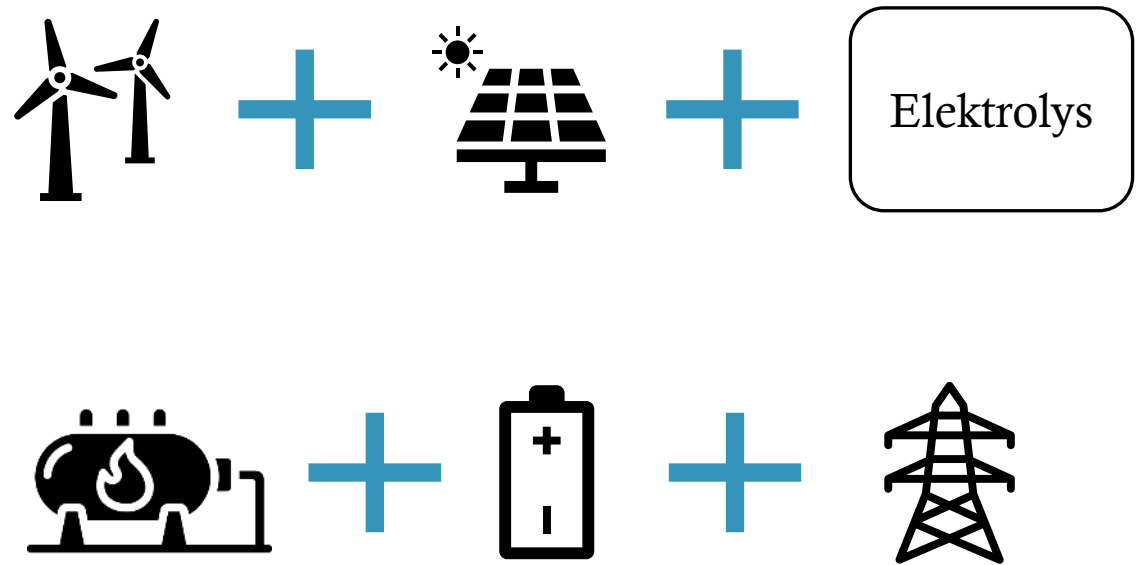

PRODUKTION AV VÄTGAS – DEL AV ELSYSTEMET

Flexibel vätgasproduktion

- Balanserar elnätet
- Minskar behov av nätinvesteringar
- Minskar integrationskostnader för förnybar energi
- Tar till vara mer energi från vind och sol
- Mer effektiv användning av elnätet

LAGRING OCH DISTRIBUTION AV VÄTGAS

Lagring

- Trycktankar (gas/flytande)
- Bergrum (ex. Luleå)
- Pipelines
- Metallhydrider, ammoniak, etc.

Distribution

- Trycktankar (lastbil/järnväg/fartyg)
- Pipelines
- El + lokal tillverkning
- Tankstationer för fordon

ANVÄNDNING AV VÄTGAS

Transporter och arbetsmaskiner

Energi

Bilder: PowiDian, Nilsson Energy, AGE Arkitekter, SVT, Prinoth, Nils Petter Nilsson/Region Gävleborg, fuelcellworks.com, IBG Sweden, Alstom, Norled

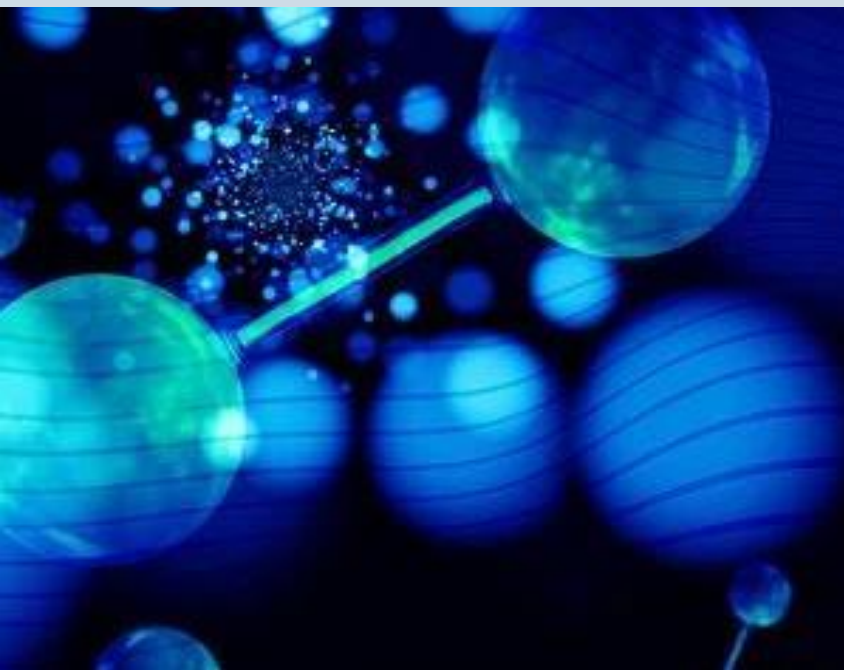
SUMMERING

Grön vätgas kan:

- Ersätta vätgas från fossila bränslen
- Förbättra effektiviteten i elsystemet
- Möjliggöra mer vindkraft och solceller
- Ersätta fossila bränslen i
  - Industriprocesser (bränsle och råvara)
  - Reservkraft och off grid-lösningar
  - Fordon och maskiner
- Bidra till självförsörjning/robusthet

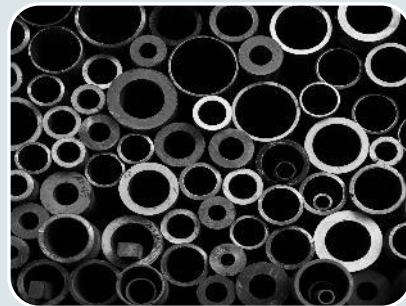
HUR VI JOBBAR MED VÄTGAS

Strategier, färdplaner, etc.

EU'S VÄTGASSTRATEGI

ERSÄTTA FOSSIL H₂
- Ammoniak
- Glas
- Svetsning

FOSSILFRI
STÅLINDUSTRI

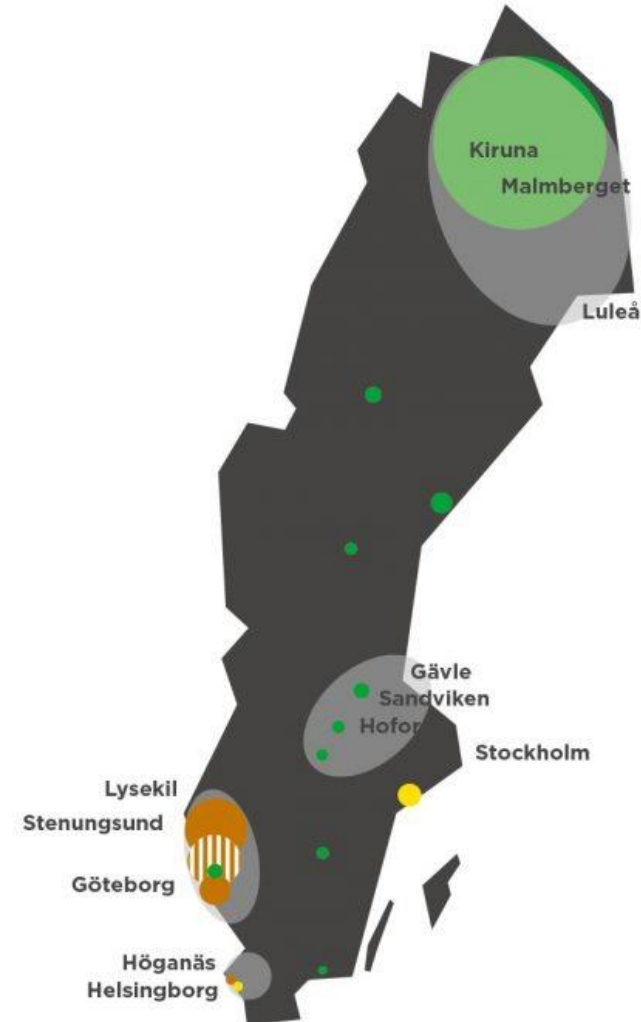
TRANSPORTSEKTORN

LAGRA ENERGI
FRÅN SOL OCH VIND

VÄTGAS I SVERIGE

- Kemira
- Nynäs
- Borealis
- Höganäs
- Preem Göteborg
- Preem Lysekil
- AAK
- Inlandsbanan
- Liquid Wind 1
- LKAB SSAB Vattenfall
- Noryoun Bohus
- Nouryon Ånge
- Ovako Boxholm
- Ovako Hofors
- Ovako Hällefors
- Ovako Smedjebacken

VÄTGASSTRATEGI: SVERIGE

Förslag nov 2021

Vätgasens potential ligger i...

Omställning

- Industrin
- Transportsektorn
- Energisektorn

Balansering av elsystemet

Producent och nettoexportör av grön vätgas, elektrobränslen och ammoniak

Fas 1: 2022-2030

- Pilot- /demoanläggningar
- Regelverk och standarder
- Kompetensutveckling
- 5 GW elektrolysörkapacitet

Fas 2: 2031-2045

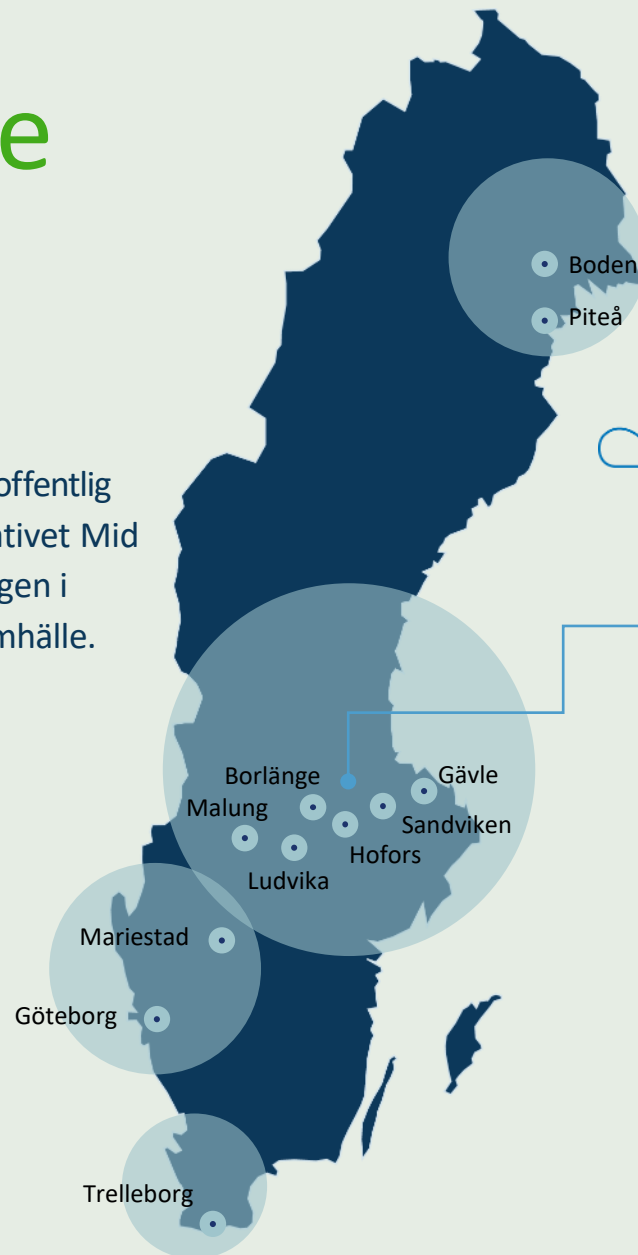
- Utveckling av nya värdekedjor
- Handel inom EU
- Elektrolysörkapacitet: 15 GW
  - CO₂ utsläpp: -15-30%
  - Ökat elbehov: 60-126 TWh/år

Ex: 1 GW (el) ger 164 000 ton vätgas under en driftstid på 8 400 timmar med 65 % verkningsgrad.

Mellansverige kraftsamlar kring vätgas

Industri, transportsektor, akademi och offentlig sektor i Mellansverige går samman i initiativet Mid Sweden Hydrogen Valley och tar ledningen i utvecklingen av ett integrerat vätgassamhälle.

DET BÖRJADE I SANDVIKEN

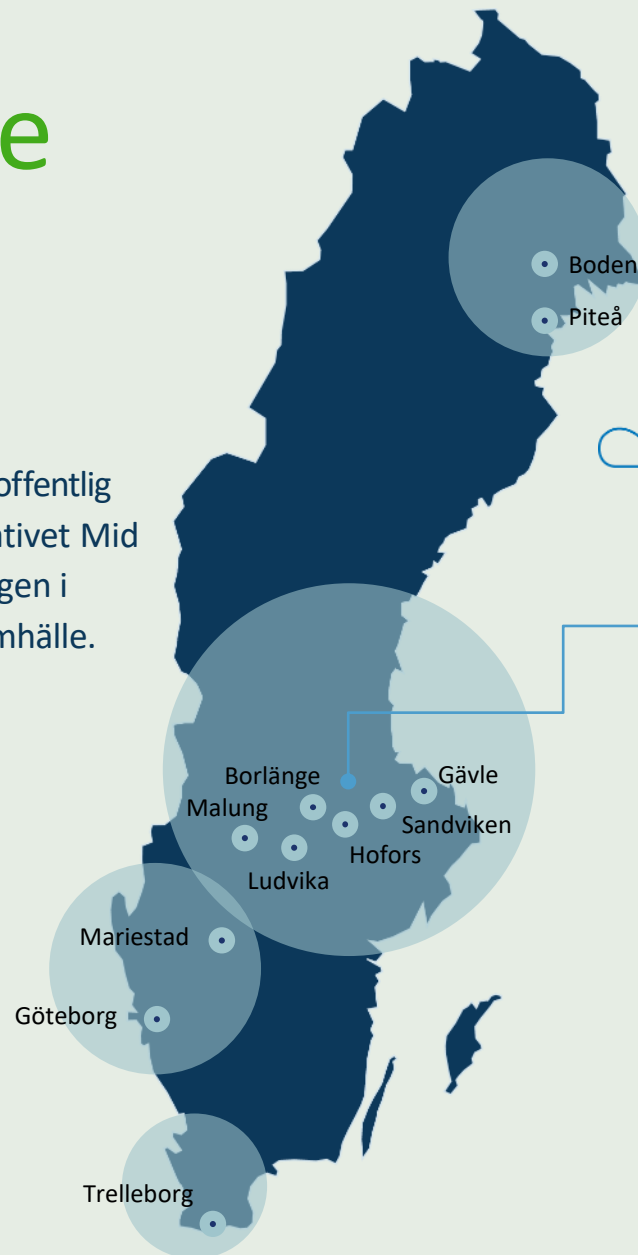
Kunskap

Teknik

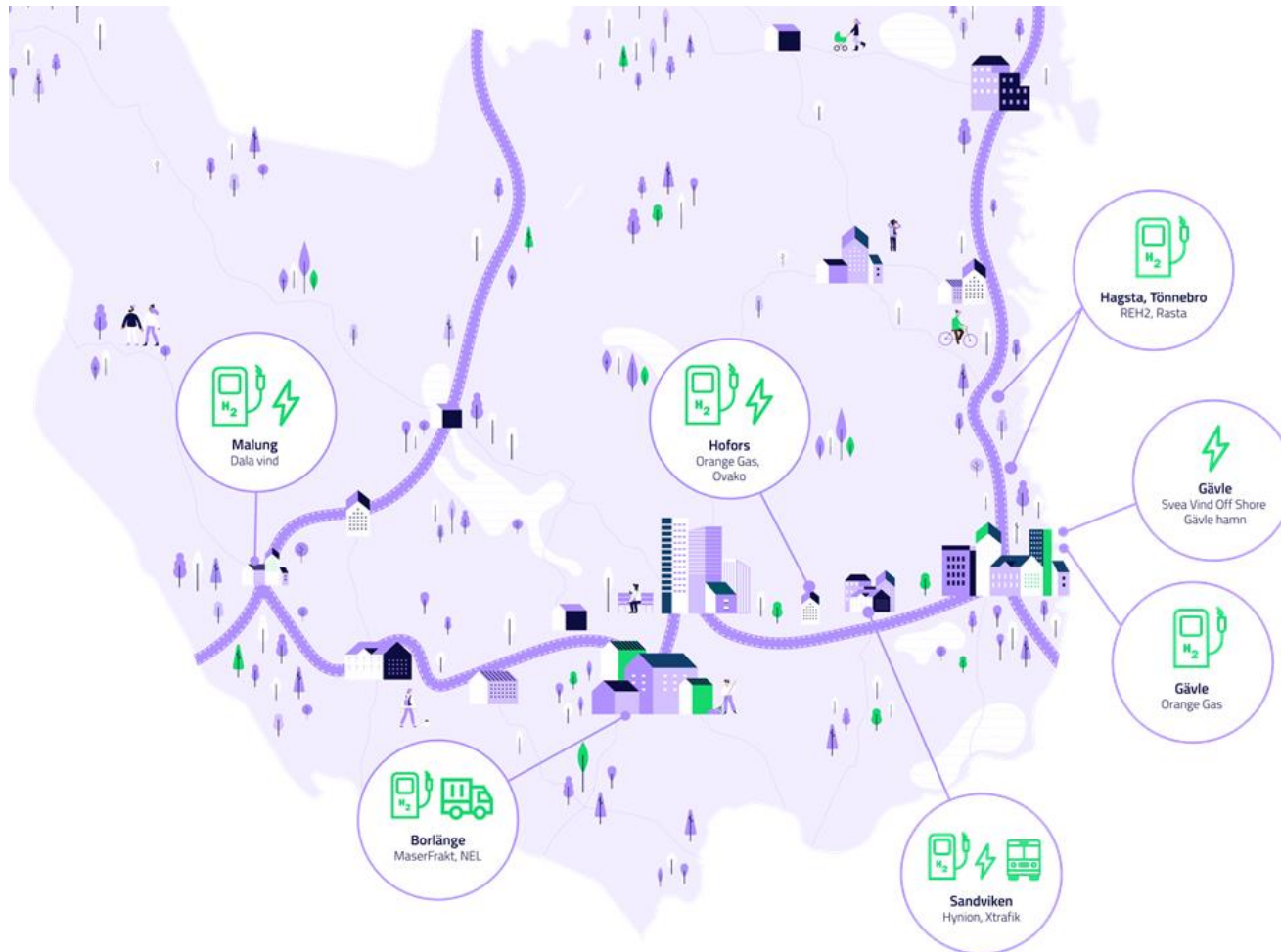
Vilja

Mellansverige kraftsamlar kring vätgas

Industri, transportsektor, akademi och offentlig sektor i Mellansverige går samman i initiativet Mid Sweden Hydrogen Valley och tar ledningen i utvecklingen av ett integrerat vätgassamhälle.

VÄTGASPROJEKT

Malung

- El. 0,5 MW
- Tankstation
- Dala Vind
- 2023

Borlänge

- 2 lastbilar
- Tankstation (350 bar)
- MaserFrakt
- 2022

Hofors

- El. 17 MW
- Tankstation
- Ovako mfl, 2022
- Orange Gas, 2024

Sandviken

- 2 bussar
- Tankstation
- Hynion / X-trafik
- 2016 / 2022

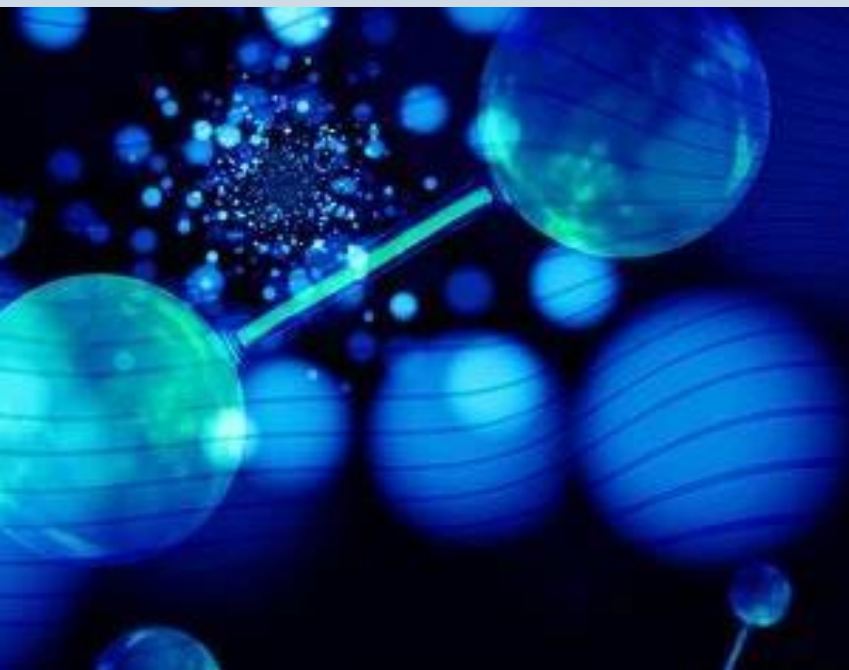
Gävle

- Tankstation
- El. 4 MW
- Orange Gas, 2024
- Svea Vind OS, 2022

Hagsta, Tönnebro

- Tankstationer
- REH2 / Rasta
- 2024

VÄGEN FRAMÅT

Hur accelererar vi utvecklingen?

Kunskap & acceptans

Nationella mål & regelverk

Offentliga resurser

Utbyggd elproduktion

Systemlösningar

Marknadsutveckling

Nyckelaktörer:

- Offentlig sektor
- Tung industri
- Energibolag
- Transportföretag

**HUR ACCELERERAR VI
UTVECKLINGEN?**

Tack!

Karl Hillman

Docent i Miljövetenskap

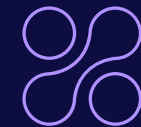
karl.hillman@hig.se

Anna Klasson

Spetsansvarig Grön omställning

anna.klasson@sandviken.se

sandbacka
science park

SANDVIKEN

@sandbackasciencepark

Högskolan i Gävle: www.hig.se/vatgas

TACK!